

**για ννη
λυμπεροπουλου**

ένταξη

αστική θητεία I

ΑΘΗΝΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ: 44896
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ: 17/12/01
ΓΑΒΗΝ. ΑΡΙΘΜ.: 889.3 ΛΥΜ
ΚΟΔ. ΕΓΓ. 1492

"Ενταξιν

MEMORANDUM
DATE: _____
TO: _____
FROM: _____
SUBJECT: _____
M.A.M.
3058

3058

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

᾽Αστική Θητεία

Ι

᾽Ενταξη

ΑΘΗΝΑ, 1973

«... Ο άνθρωπος αισθάνεται ξένος. Είναι ένας α-
θεράπευτα εξόριστος. Τόσο έπειδή στερήθηκε τις
άναμνήσεις μιᾶς χαμένης πατρικῆς γῆς, όσο και
γιατί τοῦ λείπει κάθε ἐλπίδα ὑπόσχεσης μιᾶς μελ-
λοντικῆς πατρίδας...»

A. CAMUS

— «Ἄς ὑποθέσουμε πῶς τοῦ καπέλλου
ὁ γύρος ἄξαφνα φάρδυνε....»

Ὅμιχλῶδες ἀλλόκοτο!

Ὁ δρόμος στήν ἄκρη τῶν σπιτιῶν ἔδειχνε στενός κι ἀνηφορικός, καθὼς ἔμπαινε στή διάστιχτη συμπύκνωση τῆς ἀνοιξιάτικης καταχνιάς.

Φλέβα γυμνή, πού κρέμονταν ἀπ' τὸ κορμὶ τοῦ μαχαιρωμένου, λίγο μετὰ τὸ φονικὸ κι ἔσταζε σὸ κενὸ μαῦρο αἷμα...

Κάποιος τοῖχος...

Ἕνα σκαλί...

Τ' ἄδειο δωμάτιο, ἀπ' ὅπου ἀκούγονταν οἱ φωνές... Ποὺ καὶ πού, οἱ φωνές σταματοῦσαν κι ἔμπαινε στή μέση τὸ βραχνὸ στρίγγλισμα κάποιου γέρου... Σὰν μιὰ πεισματική ἤχῳ ἀπ' τὰ περασμένα... Κι ἔπειτα, πάλι οἱ φωνές κι ἡ καταχνιά...

Σταχτὶ φασκόμηλο... Καὶ πρὸ πίσω, τὰ σουβλερὰ δόντια τῶν βράχων.

Διάσπαρτα, ἀκρωτηριασμένα ἀνθρώπινα μέλη ἀκίνητοῦσαν τὰ σύνορα τῆς διαφάνειας, σ' ἓνα πυκνὸ ἄσπρο, νοσοκομειακό, γυμνὸ σὰν τὸ θάνατο. Ἔτσι πού σοῦ ὑπόβαλλαν τὴ σκέψη, πῶς οἱ παγίδες δὲν εἶναι μόνο γιὰ τοὺς ἄλλους. Εἶναι γιὰ ὅλους.

Τότε ἦταν πού κράτησεν ἡ βροχή... Ἀπότομα.

Τὸ παλίδρομο ἐρωτικὸ λαχάνιασμα, παγιδεύτηκε στήν

πλοκαμωτή περιστεριώνα. Σ' άναυδο πάθος, άνολοκλήρωτης σαρκικῆς κατοχῆς...

Στέγνωσαν οί λάσπες!

Κι ένας ήλιος πειρατής, άκμαία καφτός, άπλωσε στις στέγες τοῦ συνοικισμοῦ τὸ πορτοκαλί του παραλήρημα...

Σφικταγγάλιασε τὸν πετρόλοφο...

Περπάτησε βιαστικὸς σὰν άγωγιάτης στὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ, πάνω στις ξαφνιασμένες ἐπιδερμίδες μας...

Διάλυσε τις άσπρες διαφάνειες...

Καὶ χαράκωσε βαθειὰ τὸν άνυδρο πηλό...

Πολὺ μακριά, στις μνηῆμες τῆς ὀργισμένης ἐφηβείας, τὸ καλοκαίρι

«*Ἄ! οί ὠραῖες μέρες!*»

Μὲ τις ἔνθερμες προεκτάσεις καὶ τοὺς ἐρεθισμοὺς τῶν ἑορταστικῶν ἐμβιώσεων....

Παράξενο κι ἐκρηκτικὰ φλύαρο κεῖνο τὸ καλοκαίρι, κράταγε μὲ τ' ἀποσιωπητικὰ τῆς πολιδρόμησης, στὸ σταθμὸ τῆς μεταγωγῆς, ανάμεσα σ' ένα βιασμὸ καὶ μιὰ διάψευση, τὴ βουβὴ κι ἀναποφάσιστη άνοιξη...

Πότε - πότε, ὁ δράκος τῆς άγιάτρευτης μυθομανίας μας, πέρναγε στὴν κάμαρά μας, φρενήρης κι άσελγῆς καβαλάρης τῶν ήλιακῶν ἐκρήξεων.

— *ἡ άνοιξη κατακλύζεται ἀπὸ κάτι τέτοιους ἀλαλαγμούς....*

Πάλευε σὰ διαμαντόπετρα, νὰ κομματιάση τοὺς θωρακισμένους καταυλισμοὺς τῶν συναισθηματικῶν μας ἀναστολῶν...

— *Καὶ στὸ τέλος; Ρώταγαν*

— *Ἄ! στὸ τέλος, ἔλεγε, δὲν ἔμνησκε τίποτ' ἄλλο ἀπ' τὴν άνοιξιάτικη σκόνη τῆς διαμαντόπετρας, πού τὴ μαζεύαμε προσεχτικὰ καταγῆς, καὶ τὴν κρατούσαμε γι' ἀνάμνηση, σὲ μικρὲς - μικρὲς βελούδινες σακκοῦλες....*

— «'Αν δὲν προσέξεις», τοῦ ἔλεγαν, «ὄλη τούτ' ἢ σκόνη θὰ εἰσβάλῃ μέσα σου... καὶ τότε; Τότε, τέρμα στὶς ψευδαισθήσεις... Θ' ἀνοίξῃ ἢ καταπαχτὴ καὶ θὰ μᾶς ρουφήξῃ ὄλους μέσα...

*
*

Τὸ νὰ ζῆς, ὅπως ἐγώ, τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀνδρωσης, ἀνόμεσα στοὺς μέτοικους, τοῦ ἀκραίου συνοικισμοῦ, εἶναι μιὰν ἄσκηση ἐγρήγορης, σὲ χῶρο εὐθύνης.

Ζῆς, σ' ἓνα ἐντονώτερο παρών, ποῦναι καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τοπίο τῆς πολιορκίας... Μιᾶς ἀνυποχώρητης ὄνειρικῆς πολιορκίας, ὅπου οἱ ρόλοι τοῦ κυνηγοῦ καὶ τῆς λείας του, εἶναι ἀξιοθρήνητ' ἀξεκαθάριστοι... Κι ἐναλλάσσονται...

— 'Απὸ δῶ, πλατὺς ὁ δρόμος. 'Αμέριμνος καλπασμός, στὴ «Λεωφόρο τῆς διαύγειας»... Κρατᾶς λέφτερη στάση ἀπέναντί του.

— 'Απὸ κεῖ, τὸ στένεμα μὲ τοὺς ἐξαγριωμένους χώρους, πὸ ὄλο καὶ πὸ πολὺ πείθεσαι, πὼς ὅπου νᾶναι τελιώνει ἡ ἀστική μας ἱστορία... Σωλῆνες μὲ μικρὰ περάσματα. Συνωστισμοὶ στὰ κανάλια. Οἱ σπασμοὶ τοῦ σύγχρονου κυνισμοῦ. Διάδρομοι περιφραγμένοι. Στενοὶ κι ἀτελείωτοι, μ' ἀνοίγματα στὸ χάος. Λέξεις δίχως νόημα... Τὰ μπλόκα. 'Αράχνες. 'Η βίδα πὸ σφίγγει... 'Εξηγήσεις παντοῦ ἀζήτητες. 'Αδικαιολόγητος πολλαπλασιασμός στὰ πράματα. Τρύπες, πὸ χαίνουν πάνω στὸ πλακόστρωτο... Φωλιές ἀπὸ ἔχιδνες. 'Απέραντο τοπίο δίχως ἀνθρώπινο ἴσκιον... 'Ενας τρίτος ἀδιάφορος κόσμος, τοῦ «μὴ κοινοῦ», μόνιμα συνένοχος τῶν καταστάσεων, πὸ τοῦ ἐπιβάλλονται... Παραμετρικὰ μεγέθη τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας... Μπερδεμένη, ἀπεγνωσμένη καὶ καταθλιπτικὴ συνείδηση... Βάρος ἀσήκωτο τῆς σιωπῆς μὲ τὰ σφιγμένα στόματα... "Ἐτσι λειτουργεῖς καὶ σὺ σὰν ἀλλότριος χῶρος, μὲ παρασιτικὴ

ψυχολογία... Δύσκολα φτάνεις στην άφετηρία... Ἄπροσπέλαστα τὰ τέρματα... οἱ νοητικές σου καταστάσεις παραδέρνουν στίς «ἐνδιάμεσες» στάσεις, παίρνοντας τὴ ρευστότητα κινηματογραφικοῦ μοντάζ, πὺ μένει μισοτελειωμένο... Καὶ σὲ πνίγουν, μὲ τὴν προβληματικὴ τοῦ χρόνου... Τὴν καταλυτικὴ ἀπόγνωση τῆς ἐκλογῆς... Μὲ τὴν ἀσταμάτητη ἀγωνία τῆς ἀπόσπασης ἀπὸ τὸ χῶρο τοῦ ὀρθολογικὰ ἐσφαλμένου... Κι ὡστόσο σοῦ λένε:

— «Οἱ ἄνθρωποι μὲ κάποια ὑπόσταση καταλήγουν ἐκεῖ... Οἱ ἄλλοι... παραδέρνουν».

— Ἐμένα, σκέφτεται, μοῦ φτάνει ἀκόμα καὶ μιὰ μέρα... Μονάχα... Μιὰ μέρα ὀλόκληρη... Ἄπ' τὸ πρῶτ' ἴσαμε τὸ βράδυ... Μιὰ μέρα καταδική μου... Σᾶς χαρίζω τὸ χρόνο ὀλόκληρο... Ἡ μιὰ μέρα, ἡ δική μου, εἶν' ἀρκετὴ. Πολλὲς φορές κι ἡ μιὰ στιγμὴ ἡ καταδική μου, ἔχει τὸ βάθος ὀλόκληρου αἰῶνα... Ὑστερ' ἀπ' αὐτό, τὸ σφιχταγγάλισμα μὲ τὸ δικό μου χρόνο, ἀφῆστε με... Ἐπιστρέφω στὴ μήτρα γιὰ νὰ ξαναζήσω τὸ σκοτάδι, στὴν τελευταία φάση τῆς ὄνειρικῆς μου ἔκλειψης...

— Τὶς πρῶτες μέρες, μετὰ τὸ ἔγκλημα, ὅλα πᾶνε καλά... Σοῦ λένε... Οἱ πιθανότητες νὰ βρεθῆ ὁ πραγματικὸς ἐγκληματίας, εἶναι μεγάλες...

Ἔτσι ὅμως καὶ περάσουν μιὰ - δυὸ βδομάδες, δίχως ἀκοτέλεσμα... Μπερδεύουν τὰ πράγματα... Γινόμαστ' ὅλοι ἔνοχοι... Αἰστανόμαστε ναυτία... μὲ τὴ μανία, πὺ ἔχει τὸ σύστημα ν' ἀντικαθιστᾶ τοὺς δολοφόνους... Ἡ νὰ βρίσκη πάντα ἕναν... Κι ἴσως κάποιο πρῶτ' ἔρθουν νὰ μᾶς συλλάβουν.

— «Εἶσαι σὺ ὁ ἔνοχος, σοῦ λένε. Ἡ ἐνοχὴ σου εἶναι ἀναπόφευκτη. Ἔχεις τὸ δικαίωμα, βέβαια, νὰ μὴ μιλήσης...

Τώρα πάντως, ὅ,τι καὶ νὰ πῆς, μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ κι ἐναντίον σου...»

Καὶ τότε, τὸ ἐσωτερικὸ τοπίο τῆς πολιορκίας ξεκόβει κάθετα...

Ἡ ὁμιλία κινεῖται σὲ πλησιονή, πάνω στὴν κόψη τῆς σιωπῆς, προσπαθώντας νὰ περισωθῆ.

Τῆ σιωπῆ ἀπὸ κεῖ, σοῦ τὴν ὑπαγορεύουν, γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχη ἀντίλογος.

Τῆ σιωπῆ, ἀπὸ δῶ, τὴν ἀποζητᾶς, κι ἐσύ, σὰν μιὰν ἄρνηση ὑποταγῆς.

Ἄπὸ κεῖ, σοῦ ἐπιτρέπουν τὸ λόγο μόνο γιὰ ἐξύμνηση.

Ἄπὸ δῶ, ὠθεῖς ἐσὺ τὸ λόγο, ψηλαφώντας πάνω στὸ μηχανισμό τῆς λύτρωσης...

— Τῆ σιωπῆ, μᾶς τὴν ἐπιβάλλει ὁ δολοφόνος, σοῦ λένε, ποὺ κυκλοφορεῖ ἀνάμεσά σας.

Πρέπει νὰ ὑπάρχη πάντα ἕνας... Δίχως πρόσωπο... Μιὰ διαρκῆς ἀπειλή... ποὺ μᾶς συνέχει, σὰν ἀναμονή — ἀπ' τὴ γέννησή μας, ὡς τὸ θάνατο...

Διπλωμένες ἐφηβικὲς ιδέες, μπερδεύουν τὶς εὐθύνες τῆς ἐνηλικίωσης... Καινούριες προσεγγίσεις. Ἡ μνήμη κατακομματιάζεται... Μένουν ἀσυσχέτιστες οἱ αἰσθήσεις, σὰν ἐγκαταλειμμένα κι ἀνέλπιδα θραύσματα μιᾶς νεκρῆς ὑποψίας...

Ἄναποδογυρισμένα ψόφια ψάρια στὸ γυαλό...

Κι ἀπὸ μέσα του λογαριάζει :

Ἡ γλῶσσ' ἀχρήστεψε τὶς αἰσθήσεις. Γιὰ πάντα Ἡ πολυδιάστατη ἀντίληψη τῆς αἴσθησης, δὲ μεταδίνεται μὲ τὴ μονοδιάστατη κι ἄσαρκη γλῶσσα... Λαθεμένες κι ἐλλειπτικὲς οἱ ἔννοιες, ὑπηρετικὲς μονάχα τῆς προσωπικῆς σκοπιμότητας. Φορτωμένες γενικότητες οἱ περιγραφές... Οἱ ἐξωτερικοὶ ψηλαφι-